Приложение 5.2.1

МЕТОД ЗА ИЗЧИСЛЯВАНЕ И ДЕТАЙЛНО ОТЧИТАНЕ НА ПРЕКИТЕ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА НА ДП НКЖИ

СЪДЪРЖАНИЕ

I. МЕТОД ЗА ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА ПРЕКИТЕ РАЗХОДИ – ПАКЕТ ЗА МИНИМАЛЕН ДОСТЪП 2

1. Въведение 2

1.1 Цели и обхват 2

1.2 Нормативна рамка 2

2. Основни изисквания и принципи за определяне на преките разходи 2

2.1 Определения 2

2.2 Калкулативен подход за изчисляване на преките разходи 2

2.3 Изисквания и ограничения при определяне на преките разходи 3

3. Допускания при определяне и разпределяне на разходите 5

3.1 Разходи за персонал 5

3.2 Разходи за амортизация 5

3.3 Разходи за дейност „Управление движението на влаковете и капацитета“ 5

3.4 Разходи за дейност „Железен път и съоръжения“ 5

3.5 Разходи за дейност „Сигнализация и телекомуникации“ 5

3.6 Разходи за дейност „Електроразпределение“ 6

II. ДЕТАЙЛНО ОТЧИТАНЕ НА ПРЕКИТЕ РАЗХОДИ ПО ИКОНОМИЧЕСКИ ЕЛЕМЕНТИ 7

I. МЕТОД ЗА ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА ПРЕКИТЕ РАЗХОДИ – ПАКЕТ ЗА МИНИМАЛЕН ДОСТЪП

1. Въведение

Метода за изчисляване на преките разходи – пакет за минимален достъп (ПМД) се основава на изискванията на националната и европейска правна рамка касаеща извършването на железопътни транспортни услуги, и на направени разходи по дейности на ДП НКЖИ.

1.1 Цели и обхват

- Определяне на основни изисквания и допускания относно преките разходи;
- Определяне на разходите за пакета за минимален достъп по икономически елементи за дейности: „Управление движението на влаковете и капацитета“; „Железен път и съоръжения“; „Сигнализация и телекомуникации“; „Електроразпределение“.

1.2 Нормативна рамка

Закон за железопътния транспорт в сила от 01.01.2002 г.

Наредба №41 от 27.06.2001 г. за достъп и използване на железопътната инфраструктура.

Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/909 на Комисията от 12 юни 2015 г., относно реда и условията за изчисляване на преките разходи, направени вследствие на извършването на влаковата услуга.

Директива 2012/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 г. за създаване на единно европейско железопътно пространство.

2. Основни изисквания и принципи за определяне на преките разходи

Съгласно член 31, параграф 3 от Директива 2012/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, таксите за пакета за минимален достъп се определят на равнището на преките разходи, направени вследствие на извършването на влаковата услуга. За целта с Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/909 на Комисията е определен реда и условията за изчисляване на преките разходи, направени вследствие на извършването на влаковата услуга.

2.1 Определения

„Преки разходи“ - разходите, пряко направени вследствие на извършването на влаковата услуга.

„Преки разходи за цялата мрежа“ - изчисляват се като разликата между, от една страна, разходите за предоставяне на услугите от пакета за минимален достъп и за достъп до инфраструктурата, която свързва обслужващи съоръжения, и от друга страна, недопустимите разходи, посочени в член 4 на Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/909 на Комисията.

„Преки единични разходи“ - преките разходи за влаккилометър изминат от возилото, брутотонкилометър на влака, или комбинация от тях, както и преки разходи за използване на електрозахранващо оборудване за задвижваща електроенергия.

2.2 Калкулативен подход за изчисляване на преките разходи

Настоящия метод е разработен, основаващ се на калкулативен подход.

Преките разходи за цялата мрежа се изчисляват като разликата между, от една страна, разходите за предоставяне на услугите от пакета за минимален достъп и за достъп до инфраструктурата, която свързва обслужващи съоръжения, и от друга страна, недопустимите разходи.

Средните преки единични разходи за цялата мрежа, по отношение използването на железния път са изчислени, като преките разходи за цялата мрежа, по отношение използването на железния път се разделят на реализираната или прогнозирана обща влакова работа от превозвачите по железопътната инфраструктура, изразена във влаккилометри или брутотонкилометри.

Средните преки единични разходи за цялата мрежа, по отношение използването на контактна мрежа са изчислени, като преките разходи за цялата мрежа, по отношение използването на контактна мрежа се разделят на реализираната или прогнозирана обща потребена електрическа енергия от превозвачите по отчети от електромерите в локомотивите, изразена във мегаватчас (MWh).

2.3 Изисквания и ограничения при определяне на преките разходи

Общи изисквания

- В преките разходи се включват само разходи, които възникват пряко в резултат на извършване на влаковата услуга;
- Изчислението на преките разходи се прави за цялата железопътна мрежа;
- Преките разходи се определят като разликата между пълните разходи за предоставяне на услугите от пакета за минимален достъп и за достъпа до свързваща инфраструктура до обслужващи съоръжения, от една страна, и недопустимите разходи, от друга страна;
- Преките разходи трябва да се основават на стойности на активите от предходни години или, когато тези стойности не са на разположение, на действителните стойности;
- Разходите, използвани за изчисления се основават на плащанията, извършени или прогнозирани от управителя на инфраструктура;
- За изчисляване на средните стойности на разходите се използват стойности на разходите от три поредни години.

Основни стъпки за изчисляване и разпределяне на преките разходи

Изчисляване на общите разходи за мрежата по разходни центрове (услуги).

Определяне на допустимите разходи по разходни центрове (услуги).

Определяне на преките разходи за ПМД по дейности на ДП НКЖИ:

- Дейност „Управление движението на влаковете и капацитета“ (УДВК);
- Дейност „Железен път и съоръжения“ (ЖПС);
- Дейност „Сигнализация и телекомуникации“ (СиТ);
- Дейност „Електроразпределение“ (ЕРП).

Допустимост на разходите

Управителят на инфраструктура не включва в изчисляването на преките разходи за цялата мрежа следните разходи:

а) постоянни разходи, свързани с предоставянето на участък от линия, които управителят на инфраструктура трябва да направи дори при липса на влаково движение на влаковете;

б) разходи, които не са свързани с плащания, направени от управителя на инфраструктура. Разходи или разходни центрове, които не са пряко свързани с предоставянето на пакета за минимален достъп и за достъп до инфраструктура, свързваща обслужващи съоръжения;

в) разходи за придобиване, продажба, разчистване, обеззаразяване, рекултивиране или наемане на земя или други дълготрайни активи;

г) постоянни разходи за цялата мрежа, включително за заплати и пенсии;

д) разходи за финансиране;

е) разходи, свързани с технологичния напредък или морално остаряване;

ж) разходи за нематериални активи;

з) разходи за датчици и оборудване за комуникации и сигнализация от страната на трасето, ако не се дължат пряко на извършването на влаковата услуга;

и) разходи за информация и за разположено не от страната на трасето комуникационно или телекомуникационно оборудване;

й) разходи, свързани с отделни случаи на непреодолима сила, произшествия и прекъсвания на услугата, без да се засяга член 35 от Директива 2012/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета;

к) разходи по електрозахранващото оборудване за задвижваща електроенергия, ако не се дължат пряко на извършването на влаковата услуга. Преките разходи за извършването на влакови услуги, при които не се използва електрозахранващо оборудване, не включват разходи за използването на такова оборудване;

л) разходи, свързани с предоставянето на информация, упомената в точка 1, буква е) от приложение II към Директива 2012/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, освен ако са направени при извършването на влаковата услуга;

м) административни разходи, направени по схеми за разграничаване на таксите, посочено в член 31, параграф 5 и член 32, параграф 4 от Директива 2012/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета;

н) амортизацията, която не е определена въз основа на действително износване и увреждане на инфраструктурата поради извършването на влаковата услуга;

о) частта от разходите за поддръжка и обновяване на гражданската инфраструктура, която не се дължи пряко на извършването на влаковата услуга.

Ако управителят на инфраструктура може да измери и докаже прозрачно, убедително и обективно въз основа, наред с другото, на най-добрата международна практика, че разходите са пряко направени вследствие на извършването на влаковата услуга, управителят на инфраструктурата може да включи в изчисляването на своите преки разходи за цялата мрежа по-специално следните разходи:

а) разходи за персонал, необходим за поддържане на определен участък от линия като отворен, ако даден заявител иска да извършва по разписание конкретна влакова услуга извън редовното време, през което е отворена тази линия;

б) частта от разходите за инфраструктура, включително стрелки и кръстовини, която е изложена на износване и увреждане от влаковата услуга;

в) частта от разходите за подновяване и поддържане на контактния въздушен проводник и спомагателното оборудване за контактната мрежа, пряко направени вследствие на извършването на влаковата услуга;

г) разходите за персонал, необходим за подготовката на разпределението на влаковите маршрути и разписанието в степента, в която те пряко се дължат на извършването на влаковата услуга.

3. Допускания при определяне и разпределяне на разходите

3.1 Разходи за персонал

Разходите за персонал не се разглеждат като преки разходи при изчисляването на общите разходи, които следва да се покриват от таксите за пакета за минимален достъп до услуги.

3.2 Разходи за амортизация

Към преките разходи за пакета за минимален достъп не са включени разходи за амортизация на коловози, разпределителни гари и гари, и амортизацията на контактната мрежа.

3.3 Разходи за дейност „Управление движението на влаковете и капацитета“

В изчисляването на преките разходи на дейност „Управление движението на влаковете и капацитета“, като разходи свързани директно с влаковата услуга са включени в ПМД следните разходи за: консумативи, образци и други документи свързани пряко с осигуряване на влаковото движение; обработка на заявките за ползване на железопътен инфраструктурен капацитет и издаване на разрешение за ползване на капацитет; хардуер и специализиран софтуер за разпределяне на капацитет и предаване и осигуряване на информация относно движението на влаковете; всяка друга информация, необходима за прилагането или извършването на услугата, за която е предоставен капацитетът.

3.4 Разходи за дейност „Железен път и съоръжения“

Като преки разходи на дейност „Железен път и съоръжения“ са включени всички разходи за поддръжка и ремонт, които варират в зависимост от движението на влаковете. Това са разходи за поддържането и ремонта на железния път, стрелките, мостовете и прелезите, както и за ежедневното превантивно механизирано поддържане и ремонт, включващи следните елементи: релси, траверси, инертни материали (баласт, фракция), консумативи за ремонт на железен път, стрелки и стрелкови части (раменна, контра и междинна релса, сърце и др.), лубрикатори, прелезни настилки, скрепителни материали, тунели, подлези, прокари, насипи, предпазни и подпорни стени и други. При ремонт на железния път се сменят всички или само някои от елементите на железния път, в зависимост от обекта. Включени са и разходи за амортизация на оборудването за техническа поддръжка, придобиването на което не е финансирано с Държавни средства (Капиталов трансфер, Европейски програми, Междуведомствена комисия за възстановяване и подпомагане).

В изчисляването на преките разходи не се включват разходи за модернизация и изграждане на нови обекти и свързаните с тях разходи за амортизация.

3.5 Разходи за дейност „Сигнализация и телекомуникации“

В изчисляването на преките разходи на дейност „Сигнализация и телекомуникации“, като основа за изчисляване на таксите за пакета за минимален достъп, са разходите свързани с поддържане и ремонт на: нагреватели за отопление на стрелки; устройства за обръщане и придържане на езиците на стрелки и стрелкови обръщателни апарати (СОА); броячи на оси.

Нагревателите се монтират непосредствено на железопътните стрелки чрез скоби за закрепване.

Устройствата и СОА обръщат и придържат езиците на стрелките и в значителна степен се износват при преминаване на влак. За поддържането им в техническа изправност, осигуряваща нормална експлоатационна работа на стрелките се извършват разходи за материали - носещи конструкции, теглителни и контролни щанги, заключващи устройства, смазочни материали, строителни материали, жп материали, редуктори за СОА и др., гориво за транспортни средства, електроенергия и разходи за външни услуги.

Броячите на оси, съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/776 са определени като съставен елемент за оперативна съвместимост. Те си взаимодействат непосредствено с преминаващите колела на подвижния състав, като могат да отчитат брой преминали оси, посока, скорост на движение и др. Монтират се директно на железопътната релса и по този начин са подложени пряко на всички неблагоприятни въздействия от преминаващите железопътни возила (вибрации, течове и омасляване, удари и нараняване на корпуса от стърчащи предмети и др.).

В изчисляването на преките разходи не се включват разходи за амортизация и персонал.

3.6 Разходи за дейност „Електроразпределение“

Като преки разходи на дейност “Електроразпределение“ за включване в пакета за минимален достъп се определят разходите за поддръжка и ремонт на контактната мрежа (КМ), без разходите за амортизации на контактната мрежа и разходите за персонал свързан с експлоатацията на контактната мрежа.

Преките разходи на контактната мрежа към пакета за минимален достъп за използване на електрозахранващо оборудване за задвижваща електроенергия включени към инфраструктурните такси са:

- Разходи за материали за контактната мрежа, включващи следните елементи на контактната мрежа: въжета, изолатори, свързващи възли и детайли, опорни конструкции-стълбове и фундаменти, конзоли и присъединяващите ги елементи, разединители и табла за тяхното управление, секционни изолатори, вентилни отводители, трафоточки на контактната мрежа, компенсиращи устройства за контактната мрежа, заземления и др.
- Разходи за ремонт на контактната мрежа, включващи само разходи за материали и външни услуги. При ремонт на контактната мрежа се сменят всички или някои от елементите на контактната мрежа, в зависимост от обекта.

II. ДЕТАЙЛНО ОТЧИТАНЕ НА ПРЕКИТЕ РАЗХОДИ ПО ИКОНОМИЧЕСКИ ЕЛЕМЕНТИ

ДЕТАЙЛНО ОТЧИТАНЕ НА ПРЕКИТЕ РАЗХОДИ ПО ИКОНОМИЧЕСКИ ЕЛЕМЕНТИ ЗА 2025 Г.

(в хил.лв.)

ПАРАМЕТЪР	Общо преки разходи	в т.ч.:			
		мате-риали	гориво	електро-енергия	външни услуги
Преки разходи за дейност „Управление движението на влаковете и капацитета“	**143**	66			77
Преки разходи за дейност „Сигнализация и телекомуникации“	**65**	29		15	21
Преки разходи за дейност „Железен път и съоръжения“	**39 295**	13 844	3 740	1 992	19 719
Преки разходи за дейност „Електроразпределение“	**12 919**	4 607			8 312
Общо отчетени преки разходи	**52 422**	**18 546**	**3 740**	**2 007**	**28 129**